

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**Zitting van 16 juli 2019
Beheer en Realisatie - Omgevingszorg

7 2019_B&W_00340 Informatienota - Mooi Schoon 2019 - 2020 - informeren**Samenstelling:**

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

Verontschuldigd:

de heer M. Scheringa, Wethouder

Informatienota

Inleiding

Mooi Schoon is het gezamenlijke zwerfvuilprogramma van de 18 deelnemende ROVA-gemeenten: Aalten, Bunschoten, Dinkelland, Hardenberg, Hatter, Heerde, Oost Gelre, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Twenterand, Tubbergen, Woudenberg, Winterswijk, Zwartewaterland en Zwolle. Het zwerfvuilprogramma Mooi Schoon wil mensen bewust maken, activeren en stimuleren om gezamenlijk toe te werken naar een schone wereld voor ons en voor de generaties na ons.

Kernboodschap

Het project Mooi Schoon is gericht op een integrale structurele aanpak tegen zwerfvuil door een raamwerk van gezamenlijke producten en activiteiten die per gemeente op maat worden ingezet. Deze producten zijn gericht op:

- *het voorkomen van zwerfvuil*

Door o.a. het geven van voorlichting en educatie en door bewuste en onbewuste gedragsbeïnvloeding en -verandering, alsmede specifieke maatregelen in de openbare ruimte;

- *het tegengaan van zwerfvuil*

Het belangrijkste instrument hierbij is het motiveren en faciliteren van vrijwilligers bij het opruimen wanneer er tóch zwerfvuil ligt.

Deze doelen sluiten aan bij de onze ambitie. Als gemeente willen we graag inwoners meer betrekken, zodat ze meer zeggenschap krijgen en invulling kunnen geven aan eigenaarschap over hun leefomgeving. Mooi Schoon wil dit ondersteunen door te blijven faciliteren tijdens zelf georganiseerde opschoonacties en door educatie, bewustwording en gedragsverandering te bewerkstelligen. Op deze manier blijven burgers betrokken en worden ze gestimuleerd initiatieven op te zetten.

Voor de periode 2019 - 2022 is een aantal ontwikkelingen aan te geven:

- In de komende paar jaar zal meer dan in voorgaande jaren ingezet worden op bewustwording van bewoners / gebruikers van de openbare ruimte. Aandacht wordt besteed aan de gevolgen van zwerfvuil en het belang van voorkomen en opruimen van zwerfvuil in de openbare ruimte.
- Monitoring van zwerfvuil in de openbare ruimte is een verplicht onderdeel van de inzet van de middelen geworden. Vanuit Nederland Schoon/Nedvang is hiervoor een basisprogramma aangegeven waar alle gemeenten aan hebben te voldoen. Dit wordt vanuit Mooi Schoon geregeld.
- De einddatum van de zwerfafvalvergoeding komt in zicht. Het is voor de gemeente van belang om te bepalen welke resultaten/effekten zij tenminste behaald wil hebben in de resterende periode tot en met 2022. Dit zal in de tweede helft van 2019 worden uitgewerkt. Het doel hiervan is dat de gemeente in 2021 informatie beschikbaar heeft om in de begrotingsbehandeling voor 2022 voorbereid te zijn op welke middelen zelf structureel ingezet kunnen worden voor het verwijderen en voorkomen van zwerfvuil.

Mooi Schoon in 2019 en 2020

In 2019 en 2020 worden in Steenwijkerland diverse activiteiten opgestart en uitgezet. Naast de vaste activiteiten zetten we dit jaar extra in op participatie/gedragsbeïnvloeding, educatie, communicatie en slimmer beheer.

Gedragsbeïnvloeding (bewustwording)

Dit omvat alle middelen die ingezet kunnen worden bij bewustwording en gedragsbeïnvloeding van inwoners en gebruikers van de openbare ruimte waar het gaat om zwerfvuil. Doelstelling hierbij is om doorlopend te werken aan het vergroten van awareness: van bewustwording naar bewust zijn (handelen). Dit realiseren we o.a. door:

Actie: faciliteren met kennis en middelen t.b.v. schone evenementen, campagnes rond speciale dagen en het ontwikkelen van een programma voor het voorgezet onderwijs.

Participatie

Het ondersteunen van inwoners en andere partijen die hun woon-, werk- en leefomgeving schoon willen houden en maken. Mooi Schoon vindt het van belang om deze vrijwilligers hierbij te faciliteren, stimuleren en waar mogelijk te versterken.

Actie: Opschoonacties organiseren en stimuleren, zwerfvuilopruimsets uitdelen aan inwoners, bestaande greenteams uitbreiden en onderzoeken mogelijkheid oprichten blueteam (opruimen op het water), bijeenkomst voor al onze vrijwillige opruimers.

Slimmere voorzieningen

Op het gebied van Slimmer beheer lopen de activiteiten zoals de inzet van de Glutton (zwerfafvalstofzuiger), het reinigen van de verzamelcontainers en het schouwen door. Ook willen we experimenteren met nieuwe 'soorten' afvalbakken.

Actie: proces adoptieafvalbak uitwerken, pilot seabin (drijvende rubberen bak die in het water het drijvende zwerfvuil uit het water opvangt), gebiedsgerichte aanpak Giethoorn - pilot mr. Fill, een persafvalbak.

Schoon Belonen

Actie: Afvalscheiding en -inzameling op basisscholen: met Schoon Belonen werken we met faciliteiten bij de gratis inzameling van grondstoffen (pmd, papier en gft) en educatie aan duurzame bewustwording en gedragsverandering. Dat is in het belang van een schone gemeente, nu en in de toekomst. Jong geleerd is oud gedaan. Deze deelnemers houden de omgeving rond de scholen vrij van zwerfvuil.

Monitoring

Monitoring is vanaf 2019 een verplicht onderdeel geworden om voor de zwerfafvalvergoeding in aanmerking te komen. Het betreft hier de monitoring van de onderhoudskwaliteit conform de CROW-systematiek. Het is belangrijk te meten welke effecten en resultaten zijn bereikt bij de inzet van activiteiten vanuit het zwerfvuilprogramma. Het doel hiervan is dat de gemeente in 2021 informatie beschikbaar heeft om in de begrotingsbehandeling voor 2022 voorbereid te zijn op welke middelen zelf structureel ingezet kunnen worden voor het verwijderen en voorkomen van zwerfvuil.

Consequenties voor de gemeente

Vanuit de Raamovereenkomst Verpakkingen (een overeenkomst tussen het rijk, de VNG en het Verpakkende bedrijfsleven) is in 2019 € 1,16 per inwoner beschikbaar voor de extra inzet van gemeenten op preventie en de aanpak van zwerfafval. De zwerfafvalvergoeding wordt tot 2023 beschikbaar gesteld. In 2019 kunnen alle genoemde acties worden bekostigd uit de beschikbaargestelde zwerfafvalvergoeding.

Communicatie

ROVA organiseert, in overleg met de gemeente, alle acties en verzorgt ook de bijbehorende communicatie. Over het jaarprogramma brengen we een persbericht uit.

Vervolg

Ook in 2018 was het programma Mooi Schoon actief. Dit zijn de resultaten:

JAAROVERZICHT MOOI SCHOON 2018

GEMEENTE STEENWIJKERLAND

Schoon Belonen

770 770 leerlingen op 7 scholen deden mee met afval scheiden en zwerfvuil ruimen.

Gedragbeïnvloeding

Bewustwordingscampagnes 2018 via social media

- 2018**
 - Nieuwjaarsvegen**
Gezamenlijke en individuele opschoonacties om vuurwerkafval op te ruimen gestimuleerd. Inwoners konden gratis hun vuurwerkafval inleveren.
 - Landelijke Opschoondag 24 maart**
Gezamenlijke en individuele opschoonacties gestimuleerd.
 - World Cleanup Day 15 september**
Inwoners opgeroepen mee te doen aan de wereldwijde Opschoondag tegen de Plastic Soep.
 - Keep-it-Clean-day 21 september**
Gezamenlijke en individuele opschoonacties gestimuleerd.
 - Dag van de Duurzaamheid 10 oktober**
Inwoners 10 tips gegeven voor een duurzaam schone leefomgeving.
- 2019**

3 **Educatie en voorlichting**
Op 3 scholen en evenementen educatie en voorlichting gegeven.

Slimmere voorzieningen/middelen

4 **Extra reinigen boven- en ondergrondse verzamelcontainerlocaties**
4 x per jaar de containers en locaties gereinigd, want waar het schoon is blijft het schoon.

Participatie

254 **Zwerfvuil opruimacties**
254 deelnemers deden mee aan 5 zwerfvuil opruimacties.

5 **Zwerfvuil opruimsets**
5 zwerfvuil opruimsets zijn uitgereikt aan inwoners.

975 **Week van Mooi Schoon**
975 leerlingen op 19 scholen deden mee aan de Week van Mooi Schoon. Feestelijke aftrap op basisschool De Buuzekaamp door wethouder Douwe Oosterveen.

3 **Nieuwsbrief**
3 x Mooi Schoon Nieuwsbrief verstuurd naar alle zwerfvuil vrijwilligers.

Maatwerk

Plaatsing 25 grote afvalbakken
Plaatsing 25 grote afvalbakken in het winkelgebied van Steenwijk. De bakken zijn beter zichtbaar en worden minder geleegd.

Inzet Glutton
Inzet 3 dagen per week vanaf maart ten behoeve van zichtbaar reinigen in de winkelgebieden. Feestelijke ingebruikname door wethouder Douwe Oosterveen.

Besluit

Beslispunt 1

Het college besluit de informatienota Mooi Schoon 2019 - 2020 vast te stellen en aan de gemeenteraad te verzenden.

Bijlagen

1. Mooi Schoon - Steenwijkerland Plan van Aanpak 2019 -2020

2. Mooi Schoon - Steenwijkerland bijlage Planning activiteiten 2019-2020

Concept

Plan van Aanpak

ZWERFVUILPROGRAMMA MOOI SCHOON

College van burgemeester en wethouders - 16 juli 2019 - 2019_B&W_00340

Inhoud

Inleiding.....	3
Doel Mooi Schoon	3
Voorbije periode 2014 - 2018.....	3
Zwerfvuilvergoeding.....	3
Komende periode 2019-2022.....	3
 1. Doel programma Steenwijkerland	4
 2. Doel van dit document.....	4
 3. Doelgroepen.....	4
 4. Pijlers.....	5
 5. Activiteiten	7
Participatie/gedragsbeïnvloeding	7
Educatie	7
Communicatie	8
Slimmer beheer	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
 6. Financiën	9
 7. Rapportage.....	10

Inleiding

Mooi Schoon is het gezamenlijke zwerfvuilprogramma van de 18 deelnemende ROVA-gemeenten Aalten, Bunschoten, Dinkelland, Hardenberg, Hattum, Heerde, Oost Gelre, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Twenterand, Tubbergen, Woudenberg, Winterswijk, Zwartewaterland en Zwolle.

Doel Mooi Schoon

Mooi Schoon is gericht op enerzijds duurzame gedragsverandering en anderzijds participatie van de inwoners op het gebied van zwerfvuil. Het programma bestaat uit twee hoofdlijnen, te weten:

- voorkomen van zwerfvuil (door educatie, voorlichting en bewuste/onbewuste gedragsbeïnvloeding en -verandering, alsmede maatregelen in de openbare ruimte);
- tegengaan van zwerfvuil (faciliteren bij opruimen wanneer er tóch zwerfvuil ligt).

Voorbije periode 2014 - 2018

In 2014 is het zwerfvuilprogramma Mooi Schoon gestart en zijn er flinke stappen gezet. Het hoofddoel was: "Kom in actie!", laagdrempelig en actiegericht. Op basis van opgedane ervaringen, veranderende omstandigheden en vragen vanuit de gemeente en inwoners, is het programma verder uitgebreid. Dit heeft ertoe geleid dat steeds meer doelgroepen werden bereikt.

De kracht van de gezamenlijkheid van het programma met alle Mooi Schoon-gemeenten is sterk benut. Succesvolle interventies na uitgevoerde pilots zijn toegepast in een aantal Mooi Schoon-gemeenten. Bovendien is de samenwerking met diverse disciplines binnen de gemeente, zoals de afdelingen beleid, communicatie en de buitendienst, geïntensiveerd. Het zwerfvuilprogramma ontwikkelt zich jaarlijks, waarmee tegemoet wordt gekomen aan de eis vanuit Nedvang.

Zwerfafvalvergoeding

Op 27 juni 2012 hebben het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Verpakkende Bedrijfsleven de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 ondertekend. Kern hiervan is dat bedrijven de komende jaren meer verpakkingsmateriaal gaan recyclen en de hele verpakkingsketen verduurzamen. Daarnaast wordt jaarlijks 20 miljoen euro ter beschikking gesteld voor extra inzet op de preventie en aanpak van zwerfafval. Dit geld – de zwerfafvalvergoeding – wordt tot en met 2022 door producenten van verpakkingen via het Afvalfonds Verpakkingen aan gemeenten beschikbaar gesteld voor de zwerfafvalactiviteiten. De zwerfafvalvergoeding bedroeg € 1,18 per inwoner. In 2019 wordt dit € 1,16 (op basis van ruim 17 miljoen inwoners).¹

Komende periode 2019-2022

Zoals gezegd is Mooi Schoon in de afgelopen vijf jaar tot een veelzijdig programma met veel mogelijkheden ontwikkeld. Nu is het tijd om de koers verder aan te scherpen. De komende drie jaar benutten we onder andere om een verdere verdiepingsslag op gedragsbeïnvloeding te realiseren. Dit met een duidelijke visie en focus op "awareness en monitoring".

¹ Een uitleg over gebruik van 'zwerfafval' en 'zwerfvuil'. De instanties gebruiken zwerfafval. Dus waar verwezen wordt naar de raamovereenkomst spreken we over 'zwerfafvalgelden'. ROVA zegt: afval bestaat niet, grondstoffen wel. Daarom is binnen Mooi Schoon gekozen voor de term zwerfvuil.

1. Doel programma Steenwijkerland

Visie gemeente Steenwijkerland

Uit het Coalitieakkoord Steenwijkerland 2018-2022:

“Mensen wonen graag in Steenwijkerland. Daar is het aangenaam leven in een gezonde, groene en verzorgde omgeving met goede voorzieningen, verspreid over de gemeente en een goede bereikbaarheid voor iedereen. Een gemeente waar zelfontplooiing wordt gewaardeerd en gestimuleerd, net als eigen initiatief.”

De gemeente Steenwijkerland wil inwoners graag meer betrekken zodat ze meer zeggenschap krijgen en invulling kunnen geven aan eigenaarschap over hun leefomgeving. Mooi Schoon wil dit ondersteunen door te blijven faciliteren tijdens zelf georganiseerde opschoonacties en door educatie, bewustwording en gedragsverandering te bewerkstelligen. Op deze manier blijven burgers betrokken en worden ze gestimuleerd initiatieven op te zetten.

Ambities van de gemeente Steenwijkerland en Mooi Schoon

De ambities van de gemeente Steenwijkerland sluiten goed aan bij de projectplannen van Mooi Schoon, waarbij we doorpakken op de ingezette strategie van Mooi Schoon; zwerfafvalgelden die nog beschikbaar zijn uit 2013 - 2017 in 2018 en 2019 besteden en mede invulling geven aan de projectplannen van gemeenten voor de komende twee - drie jaar.

Mooi Schoon zet de komende jaren middelen in voor een grootschalige awareness-campagne die inwoners (nog) meer bewust maakt van de gevolgen van zwerfvuil en het belang van opruimen en voorkomen ervan. Onderdeel van de plannen 2019 en verder is ook monitoring: welke resultaten en effecten worden behaald? Het doel hiervan is dat de gemeente in 2021 informatie beschikbaar heeft om in de begrotingsbehandeling voor 2022 voorbereid te zijn op welke middelen zelf structureel ingezet kunnen worden voor het verwijderen en voorkomen van zwerfvuil.

Daarnaast zal Mooi Schoon de inwoners die hun leefomgeving schoon willen maken en houden blijven faciliteren en ondersteunen. Ook zullen deze mensen in het zonnetje worden gezet, zodat ze de aandacht en erkenning krijgen voor hun inzet en gemotiveerd blijven de leefomgeving schoon te houden.

2. Doel van dit document

Dit plan van aanpak dient als groeidocument. Hierin worden de doorlopende activiteiten en nieuwe activiteiten weergegeven. Hierdoor ontstaat in één overzicht een beeld van de aanpak voor de komende jaren, per pijler.

In de paragraaf “pijlers” is dit in een overzicht weergegeven.

3. Doelgroepen

De grote doelgroep is breed en betreft de inwoners van de gemeente en gebruikers van de fysieke leefomgeving. Daarbinnen is een verdere afbakening aan te brengen, afhankelijk van het onderwerp.

het doel ervan en de activiteit of het plan erbij. Bij de uitwerking van dit plan wordt per activiteit bekeken welke doelgroepen daarbij betrokken moeten worden.

Doelgroepen onderscheiden leidt tot effectieve acties en campagnes omdat de leden van een doelgroep bepaalde kenmerken delen. Bijvoorbeeld op demografische gegevens: geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, land van herkomst jongeren en ouderen, maar ook levenscyclus: vrijgezel, getrouwd, met of zonder kinderen.

4. Pijlers

In de plannen en acties/activiteiten sluiten we nadrukkelijk aan op de vier doelstellingen van Nederland Schoon in 2018.

1. Toename van de leefbaarheid: *Schoon is prettig.*
2. Voorkomen en reduceren van negatieve effecten op gezondheid van mens en natuur: *Schoon is gezond.*
3. Voorkomen en reduceren van verlies aan grondstoffen: *Afval is grondstof.*
4. Verminderen van maatschappelijke kosten: *Schoon is de norm.*

Vanuit deze bovenstaande doelstellingen hebben we de acht huidige bestedingscategorieën ondergebracht in de onderstaande vier pijlers:

- ✓ Gedragsbeïnvloeding (awareness): *gedragsbeïnvloeding en prikkels, participatie en educatie*
- ✓ Slimmer beheer: *slimmere voorzieningen/middelen, slimmer beheer, investering in inrichting*
- ✓ Schoon belonen
- ✓ Monitoring: *overige*

De bestedingscategorieën sluiten elkaar niet uit, sterker nog, het is – in het kader van mooi Schoon – noodzakelijk om uit te gaan van een integrale benadering.

4.1. Gedragsbeïnvloeding

Dit omvat alles wat te maken heeft met bewustwording bij en gedragsbeïnvloeding van inwoners en gebruikers van de fysieke leefomgeving. Doelstelling hierbij is om **doorlopend te werken aan het vergoten van awareness – van bewustzijn via bewustwording naar bewust zijn – bij gebruikers van de fysieke leefomgeving**, zodanig dat:

- ✓ de kennis over zwerfvuil en de (milieu)effecten daarvan toeneemt (*kennis*);
- ✓ mensen zwerfvuil als ongewenst ervaren (*houding*);
- ✓ mensen zelf gaan bijdragen aan het voorkomen en verminderen van zwerfvuil (*gedrag*).

4.2. Slimmer beheer

Alle middelen (maatregelen en materialen) die betrekking hebben op de inrichting en het beheer van de fysieke leefomgeving vallen in deze categorie.

Bij de beleving van de buitenruimte gaat het meestal om een mooie inrichting, een fraai vergezicht, architectuur, groen, mensen, terrassen en ga zo maar door. Schoon lijkt een voorwaarde om te komen tot een positieve beleving van de openbare ruimte in zijn geheel. Als een gebied alleen schoon is betekent dit echter nog niet dat het gebied positief wordt beoordeeld. Als een gebied echter vuil is dan storen gebruikers zich hier zo aan dat het eventuele positieve belevingsaspecten overschaduwt. Schoon is dus snel een *dissatisfier* en minder snel een *satisfier*. Een omgeving met relatief veel zwerfvuil heeft een negatief effect op de beleving.

Voor het schoonmaakproces ligt dit anders. De manier *waarop* wordt gereinigd of schoongemaakt, hoe met meldingen wordt omgegaan, het aantal en de uitstraling van de voorzieningen en de mate waarin burgers inbreng hebben en waarin dit zichtbaar wordt gemaakt, kunnen wel zeker bijdragen aan een positieve beleving en dus een satisfier zijn. Cruciaal bij beleving is de geëtaleerde zorg voor het beheer van de openbare ruimte. De mate van schoon en met name het zichtbare schoonmaakproces zeggen iets over deze zorg van anderen en beïnvloeden daarmee hoe burgers de omgeving beleven. Inzet van slimmer beheer en “schoon is de norm” bevordert het schoongedrag van inwoners.

- ✓ Voorzieningen niveau: verder onderzoeken en uitwerken van innovaties en verbeteren van het bestaande aanbod aan voorzieningen. Denk hierbij aan “slimme” prullenbakken en meetsystemen die aangeven wat de vulgraad van de prullenbakken is. Hierbij houden we steeds rekening met welke voorziening op welke locaties bijdragen aan het behalen van de doelstellingen.
- ✓ Data: door monitoring van de onderhoudskwaliteit van de fysieke leefomgeving kunnen we data genereren om beleidskeuzes te maken en onderbouwen. De aandachtspunten die uit de data naar voren komen geven duidelijk aan waar (extra) aandacht en inzet nodig is en of het om zwerfvuil of regulier onderhoud gaat.
- ✓ Inrichting: dit heeft betrekking op de toegankelijkheid en optimaal gebruik van de voorzieningen voor alle gebruikers (dus ook mensen met een visuele of fysieke beperking) en het verbeteren daarvan. Nudging is een voorbeeld: door middel van subtiele “duwtjes” het gedrag van mensen beïnvloeden in de gewenste richting.
- ✓ Optimaler beheer: zo goed en effectief mogelijk aansluiten bij de behoefte van de omgeving, in samenhang met innovaties.

4.3. Schoon Belonen

Inzet van een collectief beloningssysteem motiveert maatschappelijke organisaties zoals scholen, sport- en/of buurtverenigingen om zich in te zetten voor een zwerfvuilvrije omgeving. Door daadwerkelijk zwerfvuil op te ruimen zijn mensen niet alleen een voorbeeld voor anderen, het zet mensen ook aan het denken.

- ✓ Afvalscheiding op scholen: met Schoon Belonen werken we onder andere met educatie aan duurzame bewustwording en gedragsverandering, die de gemeente helpt schoon te blijven, ook in de toekomst. Inmiddels voeren we Schoon Belonen uit bij basisscholen. Specifiek gaat het om grondstoffen (PMD, OPK en GFT).
- ✓ Omgeving rond scholen onderhouden.

Daarnaast wordt gekeken of het juridisch mogelijk is om Schoon Belonen uit te breiden met maatschappelijke organisaties.

4.4. Monitoring

Het is belangrijk te meten welke effecten en resultaten zijn bereikt en om dit te evalueren en bij te stellen. Monitoringsinformatie geeft inzicht in welke mate de ingezette acties bijdragen aan de te behalen (maatschappelijke) doelstellingen, effecten en resultaten.

- ✓ Monitoring en evaluatie van verrichte acties/activiteiten: vanaf 2019 start de uitwerking van een monitoringssysteem.
- ✓ Continu verbeteren: Deming Circle (Plan, Do, Check, Act)

5. Activiteiten

In dit hoofdstuk zijn de activiteiten waar de komende twee jaar de nadruk op ligt toegelicht. Het complete overzicht inclusief planning is te vinden in bijlage: Steenwijkerland_Planning 2018-2019 (DEF concept)

In de gemeente Steenwijkerland wordt extra ingezet op de volgende activiteiten, ingedeeld per pijler:

Participatie/gedragsbeïnvloeding

Informeren, activeren en faciliteren van buurten, verenigingen en individuen om hun eigen omgeving vrij te houden of te maken van zwerfvuil en daar waar mogelijk afvalscheiding te bevorderen.

In de gemeente Steenwijkerland wordt extra ingezet op de volgende activiteiten op het gebied van participatie/gedragsbeïnvloeding:

✓ Opschoonacties en zwerfuielopruimsets

Maatschappelijke organisaties zoals kerken, jeugdzorg, verenigingen, ect. worden benaderd om een opschoonactie te organiseren, individueel zwerfvuil te ruimen of een gebied te adopteren. Mooi Schoon heeft hierbij een activerende en faciliterende rol.

✓ Greenteams

De bestaande Greenteams intensiveren: uitbreiding naar schoonmaken op het water.

Educatie

‘Jong geleerd is oud gedaan’ door de kinderen op jonge leeftijd al in aanraking te laten komen met het onderwerp grondstoffen en zwerfvuil. Hopen we ze genoeg bagage mee te geven, zodat ze op latere leeftijd verantwoord om kunnen gaan met grondstoffen en zwerfvuil.

✓ De Week van Mooi Schoon

Actieweek waarin leerlingen van het basisonderwijs een dagdeel de buurt in gaan om de omgeving vrij te maken van zwerfvuil. Twee scholen in de gemeenten doen ieder jaar actief mee aan deze week. Ieder jaar proberen we de andere scholen ook te enthousiasmeren, maar dit helaas nog zonder resultaat. Het doel is om komend jaar hier meer op in te zoomen en een ingang te vinden binnen deze scholen om ervoor te zorgen dat er meer scholen/klassen zullen deelnemen aan deze actieweek.

✓ Afval scheiden op school

Afval scheiden op school is gestart in 2016. De toenmalige pilot geeft scholen de mogelijkheid om afval te scheiden op school. Als tegenprestatie adopteren zij een deel van de schoolomgeving die ze regelmatig vrij houden van zwerfvuil.

De gemeente Steenwijkerland wil graag de mogelijkheid weten voor het gescheiden inzamelen van grondstoffen bij scholen en andere maatschappelijk organisaties, zoals jachthavens en campings. Dit zal in het voorjaar verder uitgezocht worden vanuit het Mooi Schoon project.

✓ VO-programma

Het schoolprogramma van het basisonderwijs zal het eerste half jaar van 2019 worden uitbereid voor een programma voor het middelbaar onderwijs. Verwachting is dat dit uitgerold kan worden in het schooljaar 2019/2020.

✓ **Tieners**

De gemeente Steenwijkerland doet mee aan de pilot die in 2019 wordt ontwikkelend in samenwerking met studenten van Hogeschool Fontys. De pilot houdt in: de ontwikkeling van een app en campagne met meerdere touch points (o.a. billboards, online campagne).

Communicatie

Onder communicatie vallen de campagnes rond speciale dagen zoals: Nieuwjaar, Landelijke Opschoondag, Dag van de Duurzaamheid, Keep It Clean Day, Burendag, ect. Deze campagnes zullen voortgezet worden en gelden voor alle Mooi Schoon-gemeenten. Een aanvulling hierop is de awareness-campagne die uitgerold gaat worden vanaf het voorjaar.

Slimmer beheer

Op het gebied van Slimmer beheer lopen de activiteiten zoals de inzet van de Glutton, het reinigen van de verzamelcontainers en het schouwen door. De volgende activiteiten zullen hieraan toegevoegd worden.

✓ **Seabins**

Drijvende rubberen bak die in het water het drijvende zwerfvuil uit het water opvangt. Deze zal in de zomer van 2019 ingezet worden om het water in Steenwijk zwerfvuil vrij te maken.

✓ **Zichtbaar opruimen**

De Glutton blijft actief in Steenwijkerland.

✓ **Gebiedsgerichte aanpak Giethoorn**

O.a. randopvang in de drukke zomerperiode op de parkeerplekken (Pilot met twee afvalbakken van 'Mr Fill' + extra bakken door ROVA). Daarnaast inzetten op beter vindbaarheid van de prullenbakken op de toeristische route.

✓ **Informatiebijeenkomst vrijwilligers**

In iedere gemeente of gebundeld met een aantal gemeenten wordt er in het voorjaar een bijeenkomst georganiseerd om de vrijwilligers te bedanken van het afgelopen jaar en kennis op te halen uit de gemeente en kennis te delen. Indien er een grotere bijeenkomst wordt georganiseerd met meerdere gemeente. Kan er een interessante spreker worden uitgenodigd bijv. Boyan Slat, de 'Trashpakker' André Kuipers, stichting Clean, ect.

6. Financiën

Op basis van het activiteitenprogramma wat wordt afgestemd, volgt een nadere specificatie van en toelichting op de financiële gevolgen. Dit hoofdstuk wordt daarom nader ingevuld nadat het Plan van Aanpak is afgestemd met de gemeente.

7. Rapportage

LATER IN TE VOEGEN GEMEENTERAPPORTAGE 2018

JAARRAPPORTAGE STEENWIJKERLAND

Een totaaloverzicht van Mooi Schoon activiteiten in 2017.

Gedragbeïnvloeding

Bewustwordingscampagnes

- 2017**
 - Landelijke Opschoondag 23 maart
Gezamenlijke en individuele opschoonacties stimuleren.
 - Keep-it-Clean-day 15 september
Gezamenlijke en individuele opschoonacties stimuleren.
 - Dag van de Duurzaamheid 10 oktober
Wethouder Douwe Oosterveen leest voor aan de leerlingen van Kindcentrum Bernhard en reikt Wasteboard uit.
- 2018**
 - Nieuwjaarsvegen
Gezamenlijke en individuele opschoonacties om vuurwerkafval opruimen te stimuleren.

Onderzoek Schoonste Winkelgebied door Nederland Schoon

De beleving van bezoekers en een objectieve schouw op schoon, heel en veilig in de winkelgebieden van Steenwijk, Steenwijkerdiep en Vollenhove resulteerde in een 29e plaats met 52 deelnemende gemeenten.

Slimmere voorzieningen/middelen

- 4** Extra reinigen boven- en ondergrondse verzamelcontainerlocaties
4 x per jaar uitgevoerd, want waar het schoon is blijft het schoon.

Slimmer beheer

Glutton Voorbereidende werkzaamheden om in 2018 de Glutton (zwerfvuilstofzuiger) gezamenlijk met de gemeente Zwartewaterland in te zetten. Medewerkers van de IGSD worden hierbij ingezet.

Participatie

- 129** Zwerfvuil opruimacties
129 deelnemers deden mee aan 4 zwerfvuil opruimacties.

- 47** Zwerfvuil opruimsets
47 zwerfvuil opruimsets zijn uitgereikt.

- 17** Inspiratiebijeenkomst zwerfvuil
17 vrijwilligers die regelmatig zwerfvuil ruimen zijn in het zonnetje gezet. Wethouder Douwe Oosterveen heeft de Gouden Afvalgrijper uitgereikt aan 1 van de vrijwilligers.

- 770** Pilot afval scheiden/zwerfvuil ruimen
770 leerlingen van 7 scholen deden mee met de pilot afval scheiden/zwerfvuil ruimen.

- 1.246** Week van Natuurlijk Schoon
1.246 leerlingen van 25 scholen deden mee aan de Week van Natuurlijk Schoon, feestelijke aftrap door wethouder Wim Brus.

- 3** Nieuwsbrief
3 x Mooi Schoon Nieuwsbrief verstuurd naar alle zwerfvuil vrijwilligers.

						2019				2020			
Maatregel/interventie	Lopend/Intensiveren/Nieuw	Budget	Doelgroep	Doel	Omschrijving	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Participatie/gedragsbeïnvloeding													
Schone evenementen: menukaart en toolkit	Lopend	jaarlijks			Op de Mooi Schoon-website staat een menukaart en toolkit met tips en mogelijkheden voor afval (gescheiden) inzamelen op evenementen.								
Opschoonacties	Intensivering	jaarlijks			Deze menukaart wordt uitgebreid zodat er voor de eventementenorganisaties in Steenwijkerland informatie te vinden is over afval scheiden op evenementen.	X	X	X	X	X	X	X	X
Opruimsets	Lopend	jaarlijks			Benaderen jeugdzorg, kerken, maatschappelijke oganisaties.	X		X		X		X	
Landelijke opschoondag	Intensivering	jaarlijks			Uitdelen, uitlenen opruimsets aan bewoners die hun buurt willen schoonhouden.	X	X	X	X	X	X	X	X
Adoptie door winkeliers	Nieuw	jaarlijks			Opschoonactie Weerribben i.s.m. Natuurmonumenten. Uitbreiden met De Wieden (SBB)		X				X		
					Aanpak Giethoorn: ondernemers betrekken		X	X			X	X	
Greenteams uitbreiden: opschoonacties op water	Nieuw	jaarlijks			I.v.m. de hoeveelheid (oppervlakte)water in de gemeente Steenwijkerland: een 'waterschoonmaakservice' helpen oprichten zoals ook in de gemeente Zwolle in de stadsgrachten wordt georganiseerd. De waterschoonmaakservice bestaat uit een groep vrijwilligers die regelmatig acties organiseren met (eigen) kano's en andere boten. Via een centraal platform (Facebook) worden de acties aangekondigd. Iedereen kan meedoen.		X	X			X	X	
Greenteams	Intensivering	jaarlijks			Uibreiding van de greenteams in de gemeente.		X	X			X	X	
Informatiebijeenkomst vrijwilligers	Nieuw	jaarlijks			Voor alle Mooi Schoon gemeenten: een inspiratiedag voor vrijwilligers (eerste half jaar 2019)		X						
Aanpak Giethoorn	Nieuw	jaarlijks			Aanpak houdt o.a. in: extra afvalbakken in hoogseizoen door ROVA. Pilot met Mr Fillafvalbakken in zomer 2019 Gekeken wordt naar nudging naar prullenbakken, beter vindbaarheid van prullenbakken op de looproute.		X	X					
Educatie													
De Week van Mooi Schoon	Lopend	Jaarlijks			Jaarlijkse opschoonactie voor basisscholen. In 2019 is dit in de eerste week van april: 1 tm 5 april.		X				X		
Afvalscheiden op school	Intensivering	Jaarlijks			Schoon belonen: scholen kunnen gescheiden afval in laten zamelen door ROVA - in ruil voor het zwerfvuilvrij houden van hun omgeving.	X	X	X	X	X	X	X	X
VO programma	Nieuw	Jaarlijks			Voor middelbare scholen zullen we een een programma (laten) ontwikkelen.			X	X			X	X
Pilot bereik jongeren i.s.m. ATYS	Nieuw	Jaarlijks			I.s.m. met studentem van Fontys Hogeschool ontwikkelen we een app (pilot) voor middelbare scholieren. Dmv gamification willen we jongeren bewust maken van de gevolgen van zwerfval en welke impact hun gedrag heeft op de natuur/ de Aarde. Gemeente Steewijkerland doet mee aan deze pilot. Er zijn twee middelbare scholen.		X	X					
Schone avond4daage	Lopend	Jaarlijks					X						
Communicatie													
Vuurwerkcampagne	Lopend	Jaarlijks			In december voeren we campagne tegen vuurwerkafval op straat.				X				X
Landelijke Opschoondag	Lopend	Jaarlijks			Campagne + materialen uitlenen		X				X		
Dag van de Duurzaamheid	Lopend	Jaarlijks			In samenwerking met NMO: voorleesacties op basisscholen en een prijsvraag.			X				X	
Keep it Clean Day	Lopend	Jaarlijks			Campagne + materialen uitlenen			X				X	
Burendag	Lopend	Jaarlijks			Campagne + materialen uitlenen			X				X	
Nieuwsbrief	Lopend	Jaarlijks			Naar vrijwilligers en geïnteresseerden	X	X	X	X	X	X	X	X
Worldcleanup day	Nieuw	Jaarlijks			Campagne + materialen uitlenen + mogelijkheden met litteratie-app uitzoeken.								
Awarenesscampagne	Nieuw	Surplus			Een grote bewustwordingscampagne in alle ROVA Mooi Schoon-gemeenten.								
Voorlichting op evenementen		Jaarlijks			Zie voor meer informatie het word-document								
N.v.t.					Informatiekraam op evenementen (wijkfeesten ed)	X	X	X	X	X	X	X	X
Schoonste Straatverkiezing					Niet gekozen door gemeente Steenwijkerland.								
Schone IJssel					Schonen rivieren zoals de Schone Maas: mogelijk uitbreiden naar Overijssel.								
Slimmer beheer													
Glutton	Lopend	Jaarlijks			Glutton blijft actief bij Hotspots in Steenwijkersland	X	X	X	X				
Schouwen	Lopend	Jaarlijks											
Seabins	Nieuw	Surplus			Vanuit de surplusgelden gaan we een pilot doen met Seabins. Ten minste 1 seabin wordt geplaatst in de gemeente. Om dat een seabin wel wat beheer vraagt, zal deze in eerste instantie in Steenwijk worden geplaatst.		X	X					
Adoptieprullenbakken	Nieuw	Jaarlijks			In de gemeente zijn een aantal prullenbakken geadopteerd. Deze bakken zijn echter niet te onderscheiden van de regulieren bakken. Optie: we voeren een adoptieprullenbakkensysteem in - met adoptiecontracten en gele prullenbakken (duidelijk afwijkend van de reguliere bakken).			X	X	X	X	X	X
mr Fill	Nieuw	Jaarlijks			Gemeente Steenwijkerland worden twee Mr Fillbakken op proef geplaatst in de zomer van 2019. Ze worden geplaatst in Giethoorn.								
Aanpak Giethoorn	Nieuw	Jaarlijks			Bij succes: aanschaf bespreken		X	X					
					Zie bij categorie 1: gedragsbeïnvloeding		X	X					
Aanschaf prullenbakken	Nieuw	Jaarlijks			Er wordt momenteel een inventarisatie gemaakt van afvalbakken in de gemeente Steenwijkerland. Bij kapotte en missende bakken die geplaatst zijn in kader van zwerfvuilpreventie kunnen deze worden vervangen.		X						
N.v.t.													
Voorkomen bijplaatsingen													
Gescheiden afvalbakken openbare ruimte	Nieuws												
Minimilieustraatjes													
Gescheiden afvalbakken openbare ruimte	Nieuws												
Voorkomen bijplaatsingen													
Schoonmaken voor maaien													
Reinigen verzamelcontainers													
Clean Team	Lopend	Jaarlijks											